

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

_____ доц. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

*вступного іспиту до аспірантури
на освітній рівень доктора філософії
галузі знань: 01 Освіта
спеціальності 014 Середня освіта
(Спеціалізація: українська література)*

Голова предметної комісії	О.М. Куцевол
---------------------------	--------------

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 01.014 – «Середня освіта», спеціалізація «Українська література» є систематизація теоретичних і прикладних знань науковців-початківців щодо розуміння сучасного процесу модернізації освіти взагалі та шкільної літературної зокрема, а також сприяння розвитку їхніх професійно-значущих якостей і професійної компетентності як педагогів та науковців.

Отже, вступний екзамен до аспірантури за спеціальністю 01.014 має на меті визначити рівень фактичної наукової та професійної компетентності абітурієнта.

Пропонована програма відповідає паспорту спеціальності та містить: питання з нормативно-правової бази та державної політики в галузі літературної освіти, з історії її розвитку, з теорії та практики організації процесу вивчення української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах різного типу.

Окремими розділами програми, що мають допомогти майбутньому аспірантові в процесі підготовки, є питання до екзамену, список рекомендованої літератури. Питання до екзамену укладено відповідно до навчальних програм основних методичних дисциплін базової підготовки бакалавра й магістра – «Методика навчання української літератури», «Методика викладання української літератури у вищій школі», «Педагогічна майстерність учителя».

Список рекомендованої до опрацювання літератури є орієнтовним і містить праці з методології методики, історії, теорії методики навчання української літератури, а також деякі роботи із суміжних наук – педагогіки, психології та літературознавства.

Програма передбачає з'ясування рівня знань вступників про:

- історію розвитку методики навчання української літератури та шкільної літературної освіти;
- теоретико-методологічні основи методики навчання української літератури;
- проблеми сучасного підручника, що забезпечує шкільну літературну освіту;
- теорію та методику ступеневої освіти в навчальних закладах різного типу – середніх школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах;
- інноваційні процеси в шкільній літературній освіті;
- педагогічні, психологічні та методичні засади професійно-творчого розвитку особистості;
- педагогічну майстерність у професійній підготовці майбутніх учителів-словесників;
- науково-дослідну роботу студентів у процесі фахової підготовки;
- теорію та методику організації навчально-виробничої практики в загальноосвітніх навчальних закладах.

Під час екзамену вступник має продемонструвати вміння:

- моделювання навчального процесу в загальноосвітній школі;
- проектування навчально-пізнавальної діяльності учнів;

- організації різних видів і форм навчальної діяльності школярів;
- конструювання та проведення виховних заходів з предмету;
- системного аналізу явищ шкільної літературної освіти.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Державні нормативно-правові документи про освіту.

Закони України, що закладають основу побудови освітнього процесу:

- «Про освіту»;
- «Про вищу освіту».

Концептуальні документи, що визначають стратегічні напрями розвитку освіти в Україні:

- Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»);
- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр.;
- Концепція національної системи кваліфікацій;
- Державні стандарти середньої освіти;
- «Про літературну освіту».

Теоретичні основи літературної освіти.

Основні категорії методики навчання української літератури, їхня характеристика. Пошуки шляхів удосконалення навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах. Психологічні аспекти вивчення літератури в профільних класах, на рівні стандарту та академічному в навчальних закладах різного типу. Формування особистості майбутнього вчителя української літератури в педагогічному та класичному університетах;

Література як вид мистецтва і як шкільний предмет. Короткий історичний огляд становлення предмета. Зміст і структура шкільного курсу української літератури. Особлива роль уроків літератури в парадигмі навчальних предметів сучасної загальноосвітньої школи. Креативогенна сутність викладання літератури. Дискусії з питань поліпшення методики вивчення в школі художніх творів. Проблеми піднесення читацької культури школярів.

Методика викладання літератури як наука. Предмет дослідження, місце в системі інших наук.

Творчий характер методики викладання літератури. Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і джерела розвитку, творча природа їхньої кореляції та взаємозв'язків. Методологічні основи вивчення літератури в школі. Динамічні зв'язки методики літератури із суміжними науками. Характеристика праць відомих методистів. Творче осмислення в педагогічній практиці загальноосвітніх закладів здобутків наукової методичної думки. Нова методична література й періодика.

Методи наукового дослідження (педагогічний експеримент, спостереження, бесіди, інтерв'ювання, анкетування тощо), їхня творча основа.

Гене́за методики навчання української літератури в школі.

Становлення методики викладання літератури як науки: її зародження в епоху братських шкіл. Вплив філософії та освітньої діяльності Г. Сковороди, думок провідних діячів ХІХ ст. (Т. Шевченка, Л. Глібова, І. Нечуя-Левицького, Лесі Українки, Б. Грінченка, Х. Алчевської, І. Франка та ін.).

Проблеми розвитку методичної думки в ХХ ст. Набутки і втрати методики 20-40 рр. Роль педагогічної спадщини А. Макаренка та В. Сухомлинського в розвитку методики викладання літератури. Методичні пошуки Т. і Ф. Бугайків, О. Мазуркевича, К. Сторчака, Є. Пасічника, К. Фролової, О. Бандури, Н. Волошиної, Б. Степанишина, Г. Клочака та ін.

Сучасний стан методичної науки, напрями й проблематика досліджень: екзистенціально-діалогічна концепція (Г. Токмань), компаративне вивчення літератури (А. Градовський), вивчення літератури у взаємозв'язках з різними видами мистецтва (С. Жила), навчально-технологічна концепція літературного аналізу (А. Ситченко), розвиток читацької діяльності старшокласників (О. Ісаєва), креативно-інноваційна стратегія методики навчання літератури (О. Куцевол).

Методична творчість учителя літератури. Пошуки нових методів, форм і методичних прийомів викладання літератури. Характеристика фундаментальних праць українських методистів, творчий характер їхніх науково-методичних пошуків. Перспективи розвитку методичної науки.

Учитель-словесник та його професійні якості

Модель професійної діяльності вчителя літератури, її структурні компоненти: художньо-дослідницька, методична, психолого-педагогічна, комунікативна. Креативні якості, професійно необхідні для творчого викладання літератури в середніх загальноосвітніх закладах різного типу (інтелектуальні, емоційно-вольові, мотиваційні, екзистенціальні, комунікативні, естетичні). Дослідницькі, конструкторські, організаторські, комунікативні вміння й навички вчителя.

Учителі-новатори як взірці педагогічної майстерності, їхній методичний досвід.

Особливості сприймання художньої літератури

Індивідуально-творчий характер художнього сприймання читачами літературного твору (рецептивна, діалогічна й герменевтична концепція). Залежність сприймання від рівня літературного розвитку учнів, життєвого досвіду, характеру відтворювальної уяви, креативних здібностей, емоційної вразливості (емпатійності), читацьких інтересів та інших факторів.

Основні етапи літературного розвитку школярів. Сприймання художньої літератури учнями молодшого й старшого підліткового віку. Характер сприймання мистецтва слова в роки ранньої юності.

Урок літератури, його структура

Своєрідність і креативогенна природа уроку літератури: специфічність художньої інформації, яку засвоюють учні; діалогічність спілкування; емоційна наснаженість уроків, поєднання логічного й естетичного аспектів – літературознавчого та літературного матеріалу; необхідність створення на них

атмосфери мистецтва, внутрішньої схвильованості, стимулювання в учнів художніх вражень, естетичних переживань, емпатії, відтворювальної і творчої уяви.

Моделювання уроку літератури як творчий процес. Критерії ефективності уроків літератури у світлі вимог оптимізації навчального процесу. Диференціація та індивідуалізація завдань на основі теорії особистісно зорієнтованого навчання.

Поняття про педагогічну імпровізацію на уроці літератури.

Типологія уроків літератури

Проблема типології уроків літератури. Класифікація уроків на основі характеру дидактичних завдань, форм і методів роботи; змісту й характеру матеріалу, що вивчається; рівнів пізнавальної активності школярів. Поняття про інноваційний урок. Різновиди інноваційних уроків літератури.

Урок позакласного читання та літератури рідного краю, їх значення для літературної освіти й розвитку школярів.

Методи навчання літератури в школі

Поняття про методи і прийоми викладання літератури. Дискусії з приводу класифікації методів викладання літератури. Види навчальної діяльності учнів.

Удосконалення й пошуки нових форм і методів навчання на уроках літератури. Творчі види навчальної діяльності учнів як засіб формування інтересу до літератури. Удосконалення форм самостійної роботи. Різновиди семінарських занять з літератури в старших класах.

Проблемність на уроках літератури, її наукові основи

Доцільне, ефективне і творче поєднання на уроках літератури пошуково-дослідницьких репродуктивних видів навчальної діяльності учнів. Шляхи створення проблемних ситуацій.

Вивчення життєвого і творчого шляху письменника як важлива ланка в системі шкільного викладання літератури. Мета й особливості вивчення життєвого і творчого шляху письменника в середній та старшій ланці ЗОШ.

Принципи й джерела вивчення особистості митця. Традиційні та інноваційні форми і методи вивчення біографії письменників. Літературно-психологічний портрет письменника як важливий виховний чинник та матеріал для роздумів на світоглядні й моральні теми.

Основні етапи вивчення художнього твору. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору.

Метод творчого читання та його прийоми. Види коментарів. Словникова робота. Способи розкриття значення слів.

Аналіз твору і його основні принципи. Шляхи і прийоми аналізу твору. Літературознавчий та шкільний аналіз: спільне та відмінне. Аналіз і літературний розвиток учнів. Дискусії з приводу методики шкільного аналізу.

Художньо-дослідницька діяльність учителя літератури.

Забезпечення в процесі аналізу емоційно-образного сприймання твору. Розгляд художніх творів з позицій загальнолюдських моральних цінностей, національного виховання. Єдність історико-генетичного та історико-функціонального підходу до твору.

Складові частини аналізу. Розгляд композиції як засобу вираження авторської ідеї. Проблема визначення шляхів аналізу художніх творів у сучасній методичній літературі.

Специфіка вивчення епічних творів у середній та старшій ланці

Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення епічних творів. Загальні вимоги до аналізу образів-персонажів.

Пообразний шлях аналізу художнього твору. Методичні прийоми роботи над образом-персонажем.

Особливості вивчення ліричних творів

Родова своєрідність ліричних творів й особливості сприймання їх учнями різних класів. Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення ліричних творів.

Специфіка вивчення драматичних творів

Жанрові особливості драматичних творів, сприймання їх школярами. Організація читання й аналізу драматичного твору. Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення драматичних творів.

Вивчення мови художнього твору і стилю письменника. Підсумковий етап вивчення твору

Принципи, шляхи й методичні прийоми роботи над мовою художнього твору в середніх і старших класах. Усвідомлення учнями функціональної єдності усіх засобів художнього вираження. Організація практичних спосереджень над текстом твору та особливостями індивідуального стилю письменника. Методика проведення стилістичного експерименту. Зіставлення різних редакцій твору. Інші види роботи.

Понять про традиції і новаторство в літературі. Особливості аналізу художніх творів у системі оглядового вивчення творчості письменника.

Підсумковий етап у процесі вивчення твору. Мета, методи та прийоми підсумкового етапу його вивчення, його особливості у середніх і старших класах.

Особливості вивчення фольклорних творів різних жанрів.

Вивчення літературно-критичних статей. Формування в учнів теоретико-літературних понять. Методичні прийоми роботи над опрацюванням їх змісту. Урахування жанрової своєрідності статті, визначення концепції її автора.

Місце елементів теорії літератури в шкільній програмі, формування системи теоретико-літературних понять в учнів середніх та старших класів. Основні етапи їх засвоєння. Взаємозв'язок у формуванні теоретико-літературних понять на уроках української літератури та інших предметів гуманітарного циклу. Інноваційні методи, прийоми і види навчальної діяльності учнів на уроках вивчення літературно-критичних статей та засвоєння теоретико-літературних понять.

Розвиток усного й писемного мовлення учнів у процесі шкільного вивчення літератури. Форми мовлення і їх психологічні особливості. Принципи формування мовної культури школярів. ***Словесна творчість***

школярів. Літературні здібності учнів та їх визначення.

Розвиток усного мовлення учнів. Основні види усних і письмових робіт з літератури, передбачених шкільною програмою. Уроки з розвитку мовлення, їх особливості у 5-8, 9-11 класах.

Освітнє й виховне значення письмових робіт учнів. Система письмових творів у середніх і старших класах, її наукове обґрунтування. Дискусії про письмові твори. Різний підхід до класифікації письмових робіт учнів. Класні й домашні, навчальні, тренувальні й контрольні твори. Різноманітні жанри письмових та усних творчих робіт.

Перевірка письмових робіт учителем, їх взаєморецензування учнями. Норми оцінювання. Загальноприйнята символіка, якою користуються учителі, позначаючи у зошитах учнівські помилки. Самостійна робота учнів над виправленням помилок.

Позакласна робота з літератури

Роль позакласної роботи в літературно-естетичному розвитку школярів, різні її організаційні форми. Інноваційні види і форми позакласної роботи з літератури. Види літературних гуртків. Шкільні літературні товариства, їх участь у проведенні масових шкільних заходів. Вивчення літературної географії краю. Літературні екскурсії й походи. Організація літературного музею. Учнівська творчість і шляхи її розвитку. Літературна преса в школі.

Особливості вивчення літератури в школах різних типів.

Літературний кабінет у школі. Вимоги до його облаштування.

Методична робота в школі.

Характеристика типів загальноосвітніх шкіл, де учні вивчають літературу: загальноосвітні середні школи, школи-інтернати, вечірні (змінні) середні школи з очною і заочною формою навчання, середні спеціальні навчальні заклади, профтехучилища. Місце і структура курсу літератури в цих школах. Особливості її викладання.

Особливості викладання української літератури в середніх загальноосвітніх закладах різного типу: школах, ліцеях, гімназіях, колегіумах. Профільне навчання. Місце і структура курсу літератури в цих школах. Особливості її викладання.

Сучасні вимоги до устаткування шкільного літературного кабінету. Сучасні види наочності й ТЗН на уроках літератури. Використання комп'ютера та Інтернету.

Творчі засади методичної роботи в школі. Вивчення передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів.

**Перелік питань для складання вступного випробування
з методики навчання української літератури
здобувача освітнього ступеня – доктор філософії
галузі знань: 01 Освіта Спеціальності 014 Середня освіта
Спеціалізації – Українська література**

1. Методика викладання літератури як наукова дисципліна, її складові та основні джерела розвитку. Завдання методики літератури в школі.
2. Генеза української методики навчання літератури.
3. Розкрийте принципи вивчення української літератури в середній і старшій ланці.
4. Проаналізуйте підручники з української літератури для середньої чи старшої ланки.
5. Внесок українських письменників XIX ст. у становлення методики навчання української літератури.
6. Сучасні концепції викладання української літератури (Г. Токмань, А. Градовський, С. Жила, А. Ситченко, В. Уліщенко та ін.).
7. Учитель-словесник та його професійні якості.
8. Створіть портрет творчого вчителя-словесника, використовуючи праці Т. і Ф. Бугайків, Є. Пасічника, І. Синиці, Г. Токмань, інших методистів та матеріали фахової преси.
9. Генеза проблеми методичної творчості вчителя літератури в методичній науці.
10. Висвітліть творчий досвід викладання української літератури вчителів новаторів Вінниччини й України (за матеріалами фахової періодики та власними спостереженнями).
11. Види планування роботи вчителя-словесника. Календарно-тематичні та поурочні плани.
12. Сучасний урок української літератури як основна ланка літературної освіти та вимоги до нього. Типологія уроків літератури.
13. Структура сучасного уроку літератури. Професійна підготовка вчителя до нього.
14. Етапи вивчення художнього твору на уроці літератури.
15. Початковий етап вивчення літературного твору, методика його реалізації.
16. Етап підготовки до рецепції художнього твору та методик його реалізації.
17. Етап підготовки до аналізу художнього твору та методик його реалізації.
18. Етап аналізу художнього твору та його реалізація в середній і старшій ланці.
19. Традиційні методи навчання на уроках літератури.
20. Творчі пошуки словесників щодо вдосконалення методів і прийомів викладання літератури.
21. Особливості вивчення народнопоетичної творчості в школі.
22. Метод лекції на уроках літератури. Прийоми стимулювання пізнавальної діяльності учнів.
23. Метод бесіди на уроках літератури. Різновиди бесіди.
24. Самостійна робота на уроках літератури в 5-12 класах.
25. Методика проведення уроку-семінару.
26. Використання методу проектів на уроках української літератури та в позаурочній роботі.
27. Проблемність на уроках літератури. Шляхи створення проблемних ситуацій.
28. Методика проведення літературного диспуту.
29. Форми, методи, прийоми і джерела вивчення біографії письменника в середніх і старших класах.
30. Слово вчителя про особу письменника на уроці літератури в середній або старшій ланці та вимоги до нього.
31. Особливості вивчення ліричних творів на уроках української літератури.
32. Особливості вивчення епічних творів на уроках української літератури.

33. Особливості вивчення драматичних творів на уроках української літератури.
34. Особливості вивчення ліро-епічних творів на уроках української літератури.
35. Методи і прийоми роботи над образами-персонажами художніх творів.
36. Принципи, шляхи і види аналізу художнього твору на уроках української літератури.
37. Характеристика переваг і недоліків різних шляхів аналізу літературного твору.
38. Методика вивчення теоретико-літературного матеріалу.
39. Методика засвоєння теоретико-літературних понять на уроках літератури.
40. Вивчення літературно-критичних матеріалів на уроках літератури.
41. Вивчення мови художнього твору та стилю письменника на уроках літератури.
42. Робота над мовою автора, мовою персонажів художнього твору.
43. Понять про традиції і новаторство в літературі. Особливості аналізу художніх творів у системі оглядового вивчення творчості письменника.
44. Підсумковий етап у процесі вивчення твору. Мета, методи та прийоми підсумкового етапу його вивчення, його особливості в середніх і старших класах.
45. Розвиток зв'язного мовлення учнів середніх і старших класів на уроках української літератури в загальноосвітній школі.
46. Різновиди письмових робіт різної тематики й жанрів у середній школі.
47. Різновиди письмових робіт різної тематики й жанрів у старшій школі.
48. Перевірка письмових робіт учителем, їх взаєморецензування учнями. Норми оцінювання.
49. Використання наочності й ТЗН на уроках української літератури в загальноосвітній школі.
50. Уроки позакласного читання, їх типи. Критерії добору творів для позакласного читання учнів.
51. Методика проведення уроків літератури рідного краю.
52. Позакласна робота з української літератури. Види гуртків, їх основні завдання.
53. Методика проведення різних видів літературних вечорів у ЗОШ.
54. Шкільний літературний кабінет, його обладнання та принципи роботи.
55. Критерії оцінювання знань, умінь і навичок учнів з української літератури. Форми контролю (поточний, тематичний, підсумковий, тестовий).
56. Тестовий контроль, його різновиди.
57. Творчі засади методичної роботи в школі.
58. Вивчення передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів.
59. Особливості викладання української літератури в середніх загально-освітніх закладах різного типу. Профільне навчання.
60. Словесна творчість школярів. Літературні здібності учнів та їх визначення.

Рекомендована література:

1. Бондаренко Ю. Методика шкільного вивчення української літератури на засадах ідеаційно-концептуального підходу: теорія і практикум : навч. посіб. для студ. філол. ф-тів / Юрій Бондаренко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 199 с.
2. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посібник для майбутніх аспірантів вищих навч. закл. / О. І.

- Вишневський. – Дрогобич : Коло, 2003. – 180 с.
3. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика : монографія / А. В. Градовський. – Черкаси : Брама, вид-во Вовчок О.Ю., 2003. – 292 с.
 4. Жила С. О. Теорія і практика вивчення української літератури у взаємозв'язках з різними видами мистецтв у старших класах загальноосвітньої школи : монографія / С. О. Жила. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2004. – 360 с.
 5. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії : монографія. – Черкаси : Вид. відділ ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. – 608 с.
 6. Когут О. І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / О. І. Когут. – Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с.
 7. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / авт. В. Г. Кремень. – Київ : Педагогічна думка. – 2009. – 520 с.
 8. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. – Київ : Грамота, 2007. – 576 с.
 9. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : навч. посібник / О. М. Куцевол. – Київ : Освіта України, 2011. – 452 с.
 10. Наукові основи методики літератури : навч.-метод. посібник / за ред. Н. Й. Волошиної. – Київ : Ленвіт, 2002. – 344 с.
 11. Освітні технології : навч.-методич. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіхтенко, О. М. Любарська та ін. : за заг. ред. О. М. Пехоти. – Київ : А.С.К., 2001. – 256 с.
 12. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології / Н. М. Островерхова. – Київ : Фірма «ІНКОС», 2003. – 352 с.
 13. Професія – вчитель літератури : словник-довідник / упор. Т. П. Чередник. – Тернопіль : Мандрівець, 2009. – 140 с. – (Серія «Словники та довідники»).
 14. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навч. посібник для студентів ВНЗ / Є. А. Пасічник. – Київ : Ленвіт, 2000. – 384 с.
 15. Пометун О. І. Сучасник урок: Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – Київ : А.С.К., 2004. – 192 с.
 16. Семенюк Г. Ф. Програма з української літератури: Для 10-11 кл. гуманітарного профілю / Г. Ф. Семенюк, В. І. Цимбалюк // Укра. мова і літ. в середн. шк., гімназіях, ліцеях, колегіумах. – 2004. – № 3. – С.88-102.
 17. Степанишин Б. І. Викладання української літератури в школі : методичн. посібник для вчителя / Б. І. Степанишин. – Київ : РВЦ «Проза», 1995. – 254 с.
 18. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник / Г. Л. Токмань. – Київ : ВЦ «Академія», 2012. – 312 с. – (Серія «Альма-матер»).

19. Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в середній школі / В. В. Уліщенко. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 398 с.
20. Цінько С. Роль ТЗН і комп'ютерних технологій у розвитку професійно-творчого потенціалу майбутніх учителів-словесників / С. Цінько, О. Рябцев // Укр. мова і літ. – 2005. – № 1. – С. 40-42.

Критерії оцінки знань

На оцінку *«відмінно»* заслуговує відповідь, що виявляє всебічне, глибоке й повне знання матеріалу з кожного екзаменаційного запитання білета, у тому числі ґрунтовні знання першоджерел та додаткової літератури. Ця оцінка передбачає також вільну орієнтацію здобувача в професійно-педагогічній проблематиці, системне бачення шляхів розв'язання актуальних проблем теорії та методики середньої освіти, а саме методики навчання української літератури. Відповіді на всі питання білета й додаткові запитання характеризуються повнотою, вичерпністю, обґрунтованістю й ілюстративністю.

Оцінка *«добре»* передбачає, що здобувач продемонстрував належний рівень володіння знаннями з кожного екзаменаційного запитання, але відповіді на питання не є повними та вичерпними, мають місце окремі неточності та огріхи.

Оцінка *«задовільно»* означає, що здобувач виявив поверхові, фрагментарні знання, недостатнє володіння понятійним апаратом, відсутність цілісності знань, знає основні літературні джерела, частково обізнаний з додатковою літературою.

Оцінка *«незадовільно»* виставляється за відповідь здобувача, що свідчить про низький рівень володіння обсягом і змістом понятійного апарату, фрагментарність знань з теорії і методики професійної освіти. Вступник допускає суттєві помилки в характеристиці явищ, фактів.